

ПРОТОКОЛ № 20
засідання наукової ради Національного фонду досліджень України
(НФДУ)

м. Київ

28 травня 2026 року

У зв'язку з дією воєнного стану в Україні засідання відбувається в дистанційній формі шляхом аудіо/відео конференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів наукової ради (далі – НР) НФДУ проводиться онлайн шляхом приєднання до аудіо/відео конференції (кількісний склад НР НФДУ – 32 особи).

За результатами реєстрації на засіданні присутні 27 членів НР НФДУ (поіменно):

Бурласенко В'ячеслав Миколайович, Великий Микола Миколайович, Гораль Ліліана Тарасівна, Гірік Сергій Іванович, Гуторова Наталія Олександрівна, Дзядевич Сергій Вікторович, Дорошенко Андрій Олегович, Кашуба Олена Віталіївна, Коритченко Костянтин Володимирович, Корольов Ігор Русланович, Кузьмін Юрій Ігорович, Кулініч Андрій Володимирович, Кісь Оксана Романівна, Лютий Тарас Володимирович, Матвієнко Наталія Миколаївна, Носич Олександр Йосипович, Олійник Андрій Степанович, Ольштинська Олександра Петрівна, Пріхна Тетяна Олексіївна, Семенов Андрій Олександрович, Сидорчук Лариса Петрівна, Сотніков Андрій Геннадійович, Шевченко Галина Валеріївна, Шушпанов Дмитро Георгійович, Швартау Віктор Валентинович, Чібалашвілі Асматі Олександрівна.

Боярська-Хоменко А.В., заступниця голови НФДУ - головуєча на засіданні.

Засідання НР НФДУ є правоможним, присутні не менше двох третин загального складу НР НФДУ.

Представники дирекції НФДУ:

Полоцька Ольга Олександрівна – виконавчий директор НФДУ;

На початку засідання заступниця голови наукової ради НФДУ А. Боярська-Хоменко поінформувала про те, що у голови НФДУ О. Кісь є технічні складнощі зі зв'язком через нестабільне інтернет-з'єднання, у зв'язку чим вона позбавлена можливості безперервно головувати на засідання наукової ради.

За її дорученням головуєчим на засіданні може бути один із заступників голови НР НФДУ, відповідно до положення про Національний фонд досліджень України.

На голосування виноситься пропозиція: затвердити головуєчою на засіданні НР НФДУ 28 травня 2026 року заступницю голови НФДУ Анну Володимирівну Боярську-Хоменко.

Голосування: «за» – 23; «проти» – 0; «утримались» – 4
ВИРІШИЛИ:

Затвердити головуєчою на засіданні НР НФДУ 28 травня 2026 року заступницю голови НФДУ Анну Володимирівну Боярську-Хоменко.

Головуюча винесла на голосування питання про визначення секретарем засідання НР НФДУ Іванчука Ярослава Вікторовича – начальника відділу організаційного забезпечення.

Голосування: «за» – 22; «проти» – 0; «утримались» – 5.

ВИРІШИЛИ:

Визначення секретарем засідання НР НФДУ Іванчука Ярослава Вікторовича – начальника відділу організаційного забезпечення.

О. Кашуба запропонувала додати до порядку денного питання про результати опрацювання профілів експертів, зареєстрованих в АС «Конкурс проектів НФДУ».

Головуюча виносить на голосування питання про затвердження порядку денного засідання наукової ради НФДУ з урахуванням запропонованих змін.

Голосування: «за» – 23; «проти» – 0; «утримались» – 4.

ВИРІШИЛИ:

Затвердити порядок денний засідання наукової ради НФДУ з урахуванням запропонованих змін.

Порядок денний:

1. Про розгляд звернень грантоотримувачів та інших звернень (*доповідач – О. Полоцька*).

2. Про упорядкування профілів експертів, зареєстрованих в АС «Конкурс проектів НФДУ» (*доповідачі – голови наукових рад секцій*).

3. Щодо пропозицій до проекту Концепції дорожньої карти популяризації науки та розвитку наукової комунікації (*доповідач – А. Боярська-Хоменко, О. Полоцька*).

4. Про залучення НФДУ до консорціуму, що подаватиме заявку на участь у конкурсі «HORIZON-INFRA-2026-DEV-01-05» з метою реалізації проекту в рамках Рамкової програми з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» (*доповідач – О. Полоцька*).

5. Про розгляд змін до деяких постанов КМУ з питань діяльності НФДУ та підтримки молодих вчених № 633 від 20.05.2026 року (*доповідач – А. Боярська-Хоменко*).

6. Різне.

Перше питання порядку денного: Про розгляд звернень грантоотримувачів та інших звернень.

СЛУХАЛИ:

Голова наукової ради секції природничих, технічних наук і математики А. Дорошенко поінформував про розгляд НР секції клопотання Українського державного університету науки і технологій МОН України за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності України» реєстраційний номер проекту 2023.04/0078 (науковий керівник – К. Сухий) та доданих до нього матеріалів щодо зняття обмежувальних заходів. Пропозиція НР секції: зняти

Обмежувальні заходи з авторів проєкту 2023.04/0078, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

Головуюча виносить на голосування пропозицію: задовільнити клопотання грантоотримувача за проєктом 2023.04/0078 (науковий керівник – К. Сухий) та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

Голосування: «за» – 22; «проти» – 0; «утримались» – 5.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проєктом 2023.04/0078 (науковий керівник – К. Сухий) та скасувати пункт 1 Обмежувальних заходів до авторів проєкту, що підписали остаточний звіт про його реалізацію у 2025 році.

СЛУХАЛИ:

А. Дорошенко поінформував про розгляд секцією звернення грантоотримувача Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України за конкурсом «Наука для безпеки та сталого розвитку України» реєстраційний номер проєкту 2021.01/0042 (науковий керівник - О. Тарасенко) та доданих документів щодо підтвердження остаточного публікаційного результату.

Пропозиція НР секції: взяти до відома надану грантоотримувачем за проєктом 2021.01/0042 інформацію.

Головуюча виносить на голосування пропозицію: взяти до відома надану грантоотримувачем за проєктом 2021.01/0042 інформацію.

Голосування: «за» – 25; «проти» – 0; «утримались» – 2.

ВИРІШИЛИ:

Взяти до відома надану грантоотримувачем за проєктом 2021.01/0042 інформацію.

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька представила на розгляд клопотання Національного наукового центру «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» Національної академії аграрних наук за конкурсом «Передова наука в Україні 2026-2028» реєстраційний номер проєкту 2025.07/0063 (науковий керівник – Д. Музика) та доданих до нього матеріалів щодо заміни в складі виконавців проєкту Попову Анастасію Олегівну (доктор філософії) на Зеленко Оксану Борисівну (кандидат біологічних наук) у зв'язку із декретною відпусткою.

Головуюча виносить на голосування пропозицію: задовільнити клопотання грантоотримувача за проєктом 2025.07/0063 (науковий керівник – Д. Музика) щодо заміни в складі виконавців проєкту Попову Анастасію Олегівну на Зеленко Оксану Борисівну у зв'язку із декретною відпусткою без зміни форми залучення, середньомісячного обсягу оплати праці за виконані наукові завдання та з урахуванням фактичної дати здійснення грантоотримувачем такої заміни.

Голосування: «за» – 22; «проти» – 0; «утримались» – 5.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2025.07/0063 (науковий керівник – Д. Музика) щодо заміни в складі виконавців проекту Попову Анастасію Олегівну на Зеленко Оксану Борисівну у зв'язку із декретною відпусткою без зміни форми залучення, середньомісячного обсягу оплати праці за виконані наукові завдання та з урахуванням фактичної дати здійснення грантоотримувачем такої заміни.

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька представила на розгляд клопотання Головної астрономічної обсерваторії НАН України за конкурсом «Передова наука в Україні» реєстраційний номер проекту 2023.03/0188 (науковий керівник – І. Вавилова), та доданих до нього матеріалів щодо заміни в складі виконавців проекту Сергієнко Ольгу Миколаївну (кандидат фізико-математичних наук) на Денищенко Софію Іванівну (доктора філософії за спеціальністю «Фізика та астрономія»).

В обговоренні взяли участь: А. Дорошенко, А. Боярська-Хоменко.

Головуюча вносить на голосування пропозицію: задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.03/0188 (науковий керівник – І. Вавилова) щодо заміни в складі виконавців проекту Сергієнко Ольгу Миколаївну (кандидат фізико-математичних наук) на Денищенко Софію Іванівну (доктора філософії за спеціальністю «Фізика та астрономія») без зміни форми залучення, середньомісячного обсягу оплати праці за виконані наукові завдання та з урахуванням фактичної дати здійснення грантоотримувачем такої заміни.

Голосування: «за» – 22; «проти» – 0; «утримались» – 5.

ВИРІШИЛИ:

Задовільнити клопотання грантоотримувача за проектом 2023.03/0188 (науковий керівник – І. Вавилова) щодо заміни в складі виконавців проекту Сергієнко Ольгу Миколаївну (кандидат фізико-математичних наук) на Денищенко Софію Іванівну (доктора філософії за спеціальністю «Фізика та астрономія») без зміни форми залучення, середньомісячного обсягу оплати праці за виконані наукові завдання та з урахуванням фактичної дати здійснення грантоотримувачем такої заміни.

СЛУХАЛИ:

А. Дорошенко поінформував про розгляд НР секції клопотання Інституту фізики конденсованих систем імені І.Р. Юхновського НАН України за конкурсом «Передова наука в Україні» реєстраційний номер проекту 2023.03/0063 (науковий керівник – О. Держко) щодо виправлення зауважень НР НФДУ, наданих у ході опрацювання звітності за 2025 рік. Пропозиція НР секції: врахувати виконання зауважень НР НФДУ за проектом 2023.03/0063.

Головуюча вносить на голосування пропозицію: врахувати виконання грантоотримувачем зауважень НР НФДУ за проектом 2023.03/0063 (науковий керівник – О. Держко), наданих у ході опрацювання звітності за 2025 рік.

Голосування: «за» – 21; «проти» – 0; «утримались» – 6.
ВИРІШИЛИ:

Врахувати виконання грантоотримувачем зауважень НР НФДУ за проектом 2023.03/0063 (науковий керівник – О. Держко), наданих у ході опрацювання звітності за 2025 рік.

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька представила клопотання Навчально-наукового комплексу «Інститут прикладного системного аналізу» Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» за конкурсом «Наука для зміцнення обороноздатності і національної безпеки України» реєстраційний номер проекту 2025.06/0022 (науковий керівник – П. Касьянов) щодо заміни у складі виконавців проекту д.т.н, проф. Ю.П. Зайченко на д.т.н., проф. О. Ю. Зайченко без зміни форми залучення до виконання проекту (договір цивільно правового характеру), у зв'язку зі смертю виконавця проекту Ю. П. Зайченко.

В обговоренні взяли участь: А. Дорошенко, А. Боярська-Хоменко.

За результатами обговорення головуєча вносить на голосування пропозицію: погодити заміну у складі виконавців проекту 2025.06/0022 (науковий керівник – П. Касьянов) д.т.н, проф. Ю.П. Зайченко на д.т.н., проф. О. Ю. Зайченко без зміни форми залучення, середньомісячного обсягу оплати праці за виконані завдання.

Голосування: «за» - 22; «проти» - 0; «утримались» - 5.

ВИРІШИЛИ:

Погодити заміну у складі виконавців проекту 2025.06/0022 (науковий керівник – П. Касьянов) д.т.н, проф. Ю.П. Зайченко на д.т.н., проф. О. Ю. Зайченко без зміни форми залучення та середньомісячного обсягу оплати праці за виконані завдання.

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька поінформувала про лист грантоотримувача:

Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії ім. В.П. Кухаря НАН України за конкурсом «Передова наука в Україні 2026-2028» реєстраційний номер проекту 2025.07/0168 (науковий керівник – С. Пілю) щодо погодження заміни у складі виконавців проекту;

Головуюча запропонувала скерувати вищезазначене звернення на розгляд наукової ради секції природничих, технічних наук і математики для опрацювання та представлення висновків на наступному засіданні наукової ради НФДУ.

Заперечень не висловлено.

Друге питання порядку денного: **Про упорядкування профілів експертів, зареєстрованих в АС «Конкурс проєктів НФДУ».**

СЛУХАЛИ:

Голова наукової ради секції природничих, технічних наук і математики А. Дорошенко поінформував про рішення наукової ради секції щодо вилучення експерта та користувача з бази даних АС «Конкурс проєктів НФДУ»

Голова наукової ради секції біології, медицини і агарних наук О. Кашуба поінформувала про розгляд та опрацювання профілів експертів та користувачів і запропонувала відкласти розгляд питання через необхідність уточнення позицій користувачів.

Голова наукової ради секції соціальних та гуманітарних наук А. Боярська-Хоменко поінформував про рішення наукової ради секції щодо вилучення експерта з бази даних АС «Конкурс проєктів НФДУ».

В обговоренні взяли участь: А. Дорошенко, О. Кашуба, А. Боярська-Хоменко, С. Дзядевич, Т. Пріхна.

Головуюча виносить на голосування пропозицію: доручити дирекції здійснити відповідні дії в АС «Конкурс проєктів НФДУ» за результатами рішення наукової ради секції природничих, технічних наук і математики та секції соціальних та гуманітарних наук.

Голосування: «за» - 24; «проти» - 0; «утримались» - 3.

ВИРІШИЛИ:

Доручити дирекції здійснити відповідні дії в АС «Конкурс проєктів НФДУ» за результатами рішення наукової ради секції природничих, технічних наук і математики та секції соціальних та гуманітарних наук (інформація додається до паперової версії протоколу).

Головуюча перейшла до наступного блоку в цьому питанні - про опрацювання профілів експертів, зареєстрованих в АС «Конкурс проєктів НФДУ».

Голова наукової ради секції природничих, технічних наук і математики А. Дорошенко поінформував про рішення наукової ради секції про опрацювання профілів експертів, зареєстрованих в АС «Конкурс проєктів НФДУ» АС «Конкурс проєктів НФДУ»

Голова наукової ради секції біології, медицини і агарних наук О. Кашуба поінформувала про опрацювання профілів експертів, зареєстрованих в АС «Конкурс проєктів НФДУ».

Голова наукової ради секції соціальних та гуманітарних наук А. Боярська-Хоменко поінформувала про рішення наукової ради секції про опрацювання профілів експертів, зареєстрованих в АС «Конкурс проєктів НФДУ».

В обговоренні взяли участь: А. Боярська-Хоменко, А. Дорошенко, О. Кашуба, С. Дзядевич, Л. Сидорчук.

Головуюча виносить на голосування пропозицію: доручити дирекції здійснити відповідні дії в АС «Конкурс проєктів НФДУ» за результатами рішення наукової ради секції природничих, технічних наук і математики, біології, медицини і агарних та секції соціальних та гуманітарних наук затвердивши списки нових експертів.

Голосування: «за» - 23; «проти» - 0; «утримались» - 4.

ВИРІШИЛИ:

Доручити дирекції здійснити відповідні дії в АС «Конкурс проєктів НФДУ» за результатами рішення наукової ради секції природничих, технічних наук і математики, біології, медицини і агарних та секції соціальних та гуманітарних наук затвердивши списки нових експертів (інформація додається до паперової версії протоколу).

Третє питання порядку денного: Щодо пропозицій до проєкту Концепції дорожньої карти популяризації науки та розвитку наукової комунікації.

СЛУХАЛИ:

Головуючу, яка повідомила про надходження листа від Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, в якому просять долучитися Національному фонду досліджень України до розробки проєкту Концепції та надати свої пропозиції і зауваження, які будуть враховані під час доопрацювання проєкту Концепції з метою формування комплексного та узгодженого документа для подальшого розгляду його в установленому законом порядку.

Головуюча запропонувала створити робочу групу, яка підготує напрацювання пропозицій до проєкту Концепції.

В обговоренні взяли участь: А. Боярська-Хоменко, А. Семенов, О. Кашуба.

За результатами обговорення Головуюча виносить на голосування питання: створити робочу групу за поданням наукових рад секцій та представників дирекції Фонду.

Голосування: «за» - 20; «проти» - 0; «утримались» - 7.

ВИРІШИЛИ:

Створити робочу групу за поданням наукових рад секцій та представників дирекції Фонду.

Четверте питання порядку денного: Про залучення НФДУ до консорціуму, що подаватиме заявку на участь у конкурсі «HORIZON-INFRA-2026-DEV-01-05» з метою реалізації проєкту в рамках Рамкової програми з досліджень та інновацій «Горизонт Європа».

СЛУХАЛИ:

О. Полоцьку, яка повідомила, що до 16.06.2026 р. є відкритим подання проєктних пропозицій на конкурс «HORIZON-INFRA-2026-DEV-01-05» Рамкової програми з досліджень та інновацій «Горизонт Європа». Таким чином, до подання на зазначений конкурс планується пропозиція за проєктом FORWARD (Facilitating Opportunities for Researchers, Workforce, Access, Resilience and Development, for Ukraine; українською – Сприяння можливостям для дослідників, робочої сили, доступу, стійкості та розвитку України) за координації SOLARIS – Національного центру синхротронного

випромінювання (Польща). Тривалість проекту: 3 роки (січень 2027 – грудень 2029).

О. Полоцька ознайомила присутніх з принципами, стратегічними цілями та очікуваними результатами проекту, складом очікуваного консорціуму, а також окреслила роль НФДУ у реалізації проекту.

Головуюча виносить на голосування пропозицію: схвалити залучення НФДУ до консорціуму, що подаватиме заявку на участь у конкурсі «HORIZON-INFRA-2026-DEV-01-05» з метою реалізації проекту в рамках Рамкової програми з досліджень та інновацій «Горизонт Європа».

Голосування: «за» - 22; «проти» - 0; «утримались» - 5.

ВИРІШИЛИ:

Схвалити залучення НФДУ до консорціуму, що подаватиме заявку на участь у конкурсі «HORIZON-INFRA-2026-DEV-01-05» з метою реалізації проекту в рамках Рамкової програми з досліджень та інновацій «Горизонт Європа».

П'яте питання порядку денного: Про розгляд змін до деяких постанов КМУ з питань діяльності НФДУ та підтримки молодих вчених №633 від 20.05.2026 року.

СЛУХАЛИ:

Головуюча представила зміни до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Національного фонду досліджень України та підтримки молодих вчених, які були внесені Постановою Кабінету Міністрів України № 633 від 20.05.2026 року. Наукова рада розглядала це питання та направляла 03.04.2026 року пропозиції щодо внесення змін до відповідних постанов, в тому числі до Постанови 1170, до Наукового комітету.

Виявилось, що Постанова 633, яка вносить зміни, в тому числі до 1170, містить норму, яку вже обговорювали члени наукової ради та проти якої було висловлено заперечення, крім цього МОН України про вказану позицію було поінформовано. Проте, ця норма все ж знайшла своє відображення у Постанові: «Науковий керівник проекту повинен провадити наукову діяльність на території України на постійній основі». Окрім цього, під час звернень до Наукового комітету та Міністерства освіти і науки України надавалися обґрунтовані юридичні аргументи та пояснення з точки зору нормотворчої техніки щодо того, що зазначена норма фактично не може бути реалізована на практиці, оскільки законодавством не визначено зміст поняття «провадження наукової діяльності на постійній основі на території України».

У зв'язку з відсутністю такого нормативного визначення виникає правова невизначеність, що призводить до перебування відповідних суб'єктів у так званій «сірій зоні» правового регулювання. Науковий комітет також висловив своє бачення серйозних ризиків стосовно цього. У зв'язку з цим в оперативному порядку виконавчим директором було проведено робочі консультації з апаратом Наукового комітету. За результатами обговорення було зазначено, що єдиним шляхом виключення зазначеної норми, враховуючи факт прийняття Постанови № 1170, є звернення до Наукового

комітету та Міністерства освіти і науки України з ініціативою щодо внесення відповідних змін, оскільки під час їх підготовки не було належним чином дотримано вимог нормотворчої техніки. Відповідно до Постанови № 528 щодо НФДУ, розробником зазначеної постанови, а також змін до Постанови № 1170, є наукова рада Фонду. На початковому етапі позиція наукової ради не була врахована. Окрім цього, на даний час опрацьовується новий проєкт постанови, яким передбачається внесення змін до зазначених нормативно-правових актів, у тому числі до Постанови № 1170.

15.05.2026 членам наукової ради було представлено проєкт змін, що стосуються приведення у відповідність до положень Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», зокрема в частині інфраструктури, підтримки молодих вчених тощо. Зазначені зміни також стосувалися діяльності Національного фонду досліджень України. Наразі науковою радою опрацьовано подані пропозиції технічного характеру.

Водночас Науковий комітет пропонує, з метою реалізації виключення відповідної норми, включити до пакета правок, поданих науковою радою Фонду під час останнього розгляду, пропозицію щодо виключення зазначеного положення.

Окрім цього, Постановою № 633 передбачено вимогу щодо дотримання засад академічної доброчесності, визначених законодавством. Водночас Науковою радою Національного фонду досліджень України пропонувалося викласти зазначене положення у редакції: «дотримання основних принципів і правил академічної доброчесності, визначених законодавством».

Зазначені формулювання є близькими за змістом, однак не є тотожними, оскільки Закон України «Про академічну доброчесність» не оперує поняттям «засади», натомість визначає саме принципи та правила академічної доброчесності.

Таким чином, пропозиція була спрямована на приведення зазначеної норми у відповідність до положень чинного законодавства, на яке посиляється Міністерство освіти і науки України.

У зв'язку з цим дирекцією, юридичним управлінням та виконавчим директором запропоновано відобразити виявлені невідповідності між чинною редакцією та підходом, запропонованим науковою радою НФДУ, а також направити офіційний лист до Наукового комітету із відповідними пропозиціями та поінформувати Міністерство освіти і науки України про направлення таких пропозицій до Наукового комітету.

Головуюча виносить на голосування пропозицію: доручити дирекції Фонду підготувати та направити до Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій лист ініціювання внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2019 № 1170, а також повідомити про зазначене Міністерство освіти і науки України.

Голосування: «за» - 22; «проти» - 0; «утримались» - 5.

ВИРІШИЛИ:

Доручити дирекції Фонду підготувати та направити до Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій лист

ініціювання внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2019 № 1170, а також повідомити про зазначене Міністерство освіти і науки України.

Шосте питання порядку денного: **Різне.**

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька надала статистичну інформацію про хід здійснення експертних процедур за конкурсами для одержання щорічних грантів Президента України та Премії Верховної Ради України імені Ігоря Юхновського.

Інформацію взято до відома.

СЛУХАЛИ:

О. Полоцька поінформувала про кінцеві терміни проведення експертних процедур за конкурсами на одержання грантів Президента України - 15.07.2026 року та конкурсом Премії Верховної Ради України імені Ігоря Юхновського - 15.08.2026 року. Терміни чітко визначені законодавством.

Головуюча звернулася з проханням до арбітрів та спостерігачів за відповідними конкурсами максимально долучитись до засідань комісій зазначених конкурсів.

Головуюча за результатами короткої доповіді арбітрів за конкурсами запропонувала арбітрам та спостерігачам після закінчення засідання переглянути в системі АС призначених експертів та заявки без жодної експертизи.

Головуюча повідомила, що всі питання порядку денного засідання НР НФДУ вичерпано.

Головуюча

Анна БОЯРСЬКА-ХОМЕНКО

Секретар НР НФДУ

Ярослав ІВАНЧУК